

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **navrhovatele Bc. P. Č.**, bytem H. 1321, O., *zastoupeného Mgr. Pavlem Grünerem, advokátem v obchodní společnosti GRUNER advokátní kancelář, s.r.o., se sídlem Bělehradská 1094/4, Karlovy Vary, za účasti: 1. Městského úřadu Ostrov, se sídlem Jáchymovská 1, Ostrov, jako příslušného volebního orgánu, 2. Ing. T. H., bytem L. 653, O., jehož volba byla napadena, zastoupeného Mgr. P. Š., LL.M., advokátem ve sdružení TOCIK ŠINDELÁŘ & PARTNEŘI, advokátní kancelář, se sídlem Moskevská 66, Karlovy Vary, a 3. Občanské demokratické strany, se sídlem Truhlářská 1106/9, Praha 1, na jejíž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, zastoupené Mgr. P. Š., LL.M., advokátem ve sdružení TOCIK ŠINDELÁŘ & PARTNEŘI, advokátní kancelář, se sídlem Moskevská 66, Karlovy Vary, v řízení o návrhu na neplatnost volby Ing. T. H., kandidáta z kandidátní listiny Občanské demokratické strany, a na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Ostrov, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018,*

t a k t o :

- I. **Návrh na neplatnost volby kandidáta Ing. T. H. se zamítá.**
- II. **Návrh na neplatnost voleb se zamítá.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

Zastupitelstvo města Ostrov má 21 členů. Ve volbách do zastupitelstva města konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 kandidovalo devět volebních stran: 1) VOK - Volba pro Karlovarský kraj, 2) ANO 2011, 3) Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD), 4) Česká strana sociálně demokratická, 5) HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST, 6) Komunistická strana Čech a Moravy, 7) Občanská demokratická strana, 8) Ostrováci.cz - sdružení nezávislých kandidátů s podporou TOP 09 a 9) Unie pro sport a zdraví.

Volební strana 1) VOK - Volba pro Karlovarský kraj obdržela 1 865 hlasů (tj. 1,90 % přepočtených platných hlasů), volební strana 2) ANO 2011 15 548 hlasů (tj. 15,92 % přepočtených platných hlasů), volební strana 3) Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD) 5 145 hlasů (tj. 5,26 % přepočtených platných hlasů), volební strana 4) Česká strana sociálně demokratická 5 451 hlasů (tj. 5,58 % přepočtených platných hlasů), volební strana 5) HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST 19 401 hlasů (tj. 19,86 % přepočtených platných hlasů), volební strana 6) Komunistická strana Čech

a Moravy 7 299 hlasů (tj. 7,47 % přepočtených platných hlasů), volební strana 7) Občanská demokratická strana 17 348 hlasů (tj. 17,76 % přepočtených platných hlasů), volební strana 8) Ostrováci.cz - sdružení nezávislých kandidátů s podporou TOP 09 14 153 hlasů (tj. 14,49 % přepočtených platných hlasů) a volební strana 9) Unie pro sport a zdraví 11 448 hlasů (tj. 11,72 % přepočtených platných hlasů).

Volební strana 2) ANO 2011 tak získala čtyři mandáty, volební strana 3) Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD) jeden mandát, volební strana 4) Česká strana sociálně demokratická jeden mandát, volební strana 5) HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST pět mandátů, volební strana 6) Komunistická strana Čech a Moravy jeden mandát, volební strana 7) Občanská demokratická strana čtyři mandáty, volební strana 8) Ostrováci.cz - sdružení nezávislých kandidátů s podporou TOP 09 tři mandáty a volební strana 9) Unie pro sport a zdraví dva mandáty.

Navrhovatel Bc. P. Č. kandidoval za HNUTÍ NEZÁVISLÝCH ZA HARMONICKÝ ROZVOJ OBCÍ A MĚST, na jeho kandidátní listině se umístil na 1. místě a byl tak zvolen zastupitelem města.

Účastník řízení Ing. T. H. kandidoval za Občanskou demokratickou stranu, na její kandidátní listině se umístil na 12. místě a stal se tak náhradníkem s pořadím náhradníka 8.

Výsledky voleb do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018 lze nalézt na internetových stránkách Českého statistického úřadu (<https://volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4102&xobec=555428&xstat=0&xvyber=0>).

Podmínky výkonu volebního práva, organizace voleb do zastupitelstev obcí a rozsah soudního přezkumu pro volby do zastupitelstev obcí jsou v souladu s právem Evropských společenství upraveny zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“).

II. Návrh

V části II. návrhu [*Ovlivnění výsledků hlasování – intenzita porušení zákona*] se namítá, že kandidát Ing. T. H. v období před konáním samotných voleb rozeslal zaměstnancům společnosti Ostrovská teplotní, a.s., v níž vykonává funkci předsedy představenstva, dopis s názvem „Informace k nadcházejícím volbám“. Kandidát sice v úvodu uvádí, že tento dopis píše jako kandidát do zastupitelstva, nikoliv jako předseda představenstva, z dalšího textu však vyplývá, že zaměstnancům slibuje zvýšení mezd nejpozději od 1. 1. 2019, a zdůrazňuje, že má připravené prostředky na výplatu 14. platu ve výši významně převyšující částku vyplacenou za minulého vedení společnosti. Zároveň k minulému vedení uvádí, že nehosподаřilo řádně s prostředky teplotny, a výslovně jmenuje navrhovatele a Mgr. B., kteří byli zastupiteli města Ostrov a kteří zároveň kandidovali za jiné strany nebo hnutí proti jmenovanému kandidátovi. V závěru dopisu kandidát pohrozil nejistotou spojenou se ztrátou pracovní pozice v případě volby nesprávného kandidáta a

výslovně apeloval na své zaměstnance, aby nevolili výslovně uvedené politické strany HNHRM, KSČM a Unie pro zdraví a sport.

Pravost listiny lze dovozovat nepřímou z jejího uveřejnění dalšími kandidáty z ODS na jejich facebookových profilech, aniž by se vůči jejímu obsahu vyhrazovali, namítali její nesprávnost nebo uváděli, že se jedná o padělek. Listina byla fyzicky šířena mezi zaměstnanci teplárny, kteří se ze strachu o ztrátu zaměstnání odmítají k listině vyjádřit u soudu.

Uvedené jednání kandidáta Ing. T. H. představuje klasický případ obchodně tržního pojetí voleb ve formě podplácení v podstatně mnohem vyšším rozsahu, než byl v historii komunálních voleb zaznamenán, neboť se dosud odměna za „správný hlas“ pohybovala v rádech stokorun. Přestože podplácení není na rozdíl od voleb do Parlamentu ČR zákonem o volbách do zastupitelstev obcí explicitně uvedeno jako skutková podstata porušení volebního zákona, je takové jednání v rozporu se smyslem voleb do obecního zastupitelstva, neboť nejde o dražbu funkcí v obecní samosprávě, ale o vyjádření nezávislé vůle voličů při výběru kandidátů. Vůle voliče, který je zkorumpován, není nezávislá. Ústavní soud nálezem ze dne 18. 1. 2011, Pl. ÚS 57/10, podrobil uplácení volební stranou testem proporcionality se závěrem, že zájem na ochraně demokratického právního státu bez jakékoliv pochybnosti převažuje nad minimalizací (soudního) zásahu, a to v případě, že by snad nebyla v řízení před krajským soudem provedeným dokazováním zjištěna objektivní „příčinná souvislost mezi volební vadou a složením zastupitelského sboru nebo alespoň možná příčinná souvislost“.

V části *III. návrhu [Ovlivnění výsledků hlasování – rozsah porušení zákona]* se s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 768/06, uvádí, že Ostrovská teplárenská, a.s., zaměstnává přibližně 65 zaměstnanců s volebním právem, kdy každý z nich disponoval 21 hlasy. Dle názoru navrhovatele výše uvedený dopis ovlivňoval i ostatní rodinné příslušníky zaměstnanců teplárny s volebním právem, kteří byli při své volbě zastupitele ovlivnění slibem vyššího rodinného příjmu, respektive obav ze zachování pracovního místa stávajícího jednoho z členů domácnosti. Bez ověření lze předpokládat, že na každého zaměstnance připadá minimálně jeden rodinný příslušník s volebním právem. Dále jsou uvedeny varianty konečného výsledku voleb, pokud by nebyly započítány hlasy nesvobodně volících zaměstnanců, případně jejich rodinných příslušníků: (a) celkový počet hlasů bez hlasů všech zaměstnanců $(17\,348 - 1\,365) = 15\,983$ - zisk 4 mandátů, (b) celkový počet hlasů pouze bez hlasů zaměstnanců podle volební účasti 38,66 % $(17\,348 - 527) = 16\,821$ - zisk 4 mandátů, (c) celkový počet hlasů bez hlasů všech zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků $(17\,348 - 2\,730) = 14\,618$ - zisk 3 mandátů při současném zvýšení počtu mandátů Unie pro sport a zdraví ze 2 na 3, (d) celkový počet hlasů bez hlasů zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků podle volební účasti 38,66 % $(17\,348 - 1\,055) = 16\,293$ - zisk 4 mandátů. Jako důkaz se navrhuje zpráva Okresní správy sociálního zabezpečení o osobách s bydlištěm v Ostrově a zaměstnaných u Ostrovské teplárenské, a.s.

Pokud by volili i jejich rodinní příslušníci, kdy každý zaměstnanec může mít v průměru jednoho rodinného příslušníka, jedná se celkem o 2 730 hlasů. Za předpokladu, že by byly všechny tyto hlasy odečteny od celkového zisku hlasů ODS, získala by ODS pouze 14 618 hlasů. Tato změna by měla vliv na samotný výsledek voleb, neboť ODS by získala z původních 4 pouze 3 mandáty a v případě politické strany Unie pro sport a zdraví by došlo

ke zvýšení ze 2 na 3 mandáty. S ohledem na aktuální sestavenou koalici je zřejmé, že by seskupení ANO 2011, ODS a Ostrováci.cz nemělo požadovanou většinu pro rozhodování v rámci Zastupitelstva města Ostrov. Je tak nutné připustit potenciální příčinnou souvislost mezi ovlivňováním svobodné volby voličů a výsledkem voleb.

Uvedený dopis s názvem „Informace k nadcházejícím volbám“ zveřejnili a dále sdíleli na svých facebookových profilech další kandidáti ODS, a to dne 4. 10. 2018 ve 12:42 hodin Ing. J. B. a dne 4. 10. 2018 ve 13:03 hodin Mgr. P. Š., LL.M. První zmíněný získal 1074 hlasů a druhý zmíněný 908 hlasů. Jako důkaz se navrhuje facebookové profily Ing. J. B. a Mgr. P. Š., LL.M., s částečnými komentáři a s dopisem s názvem „Informace k nadcházejícím volbám“. Uvedeným postupem se dopustili všichni uvedení kandidáti porušení volebního zákona, které pomáhalo šířit údaje o případném uplácení vybraných voličů. Dle názoru navrhovatele by tak měl vyslovit soud neplatnost samotných voleb, neboť se nejedná o neplatnost volby těchto kandidátů způsobenou pochybením volebních orgánů, ale o jejich vlastní jednání. Při tomto postupu je neplatných celkem 2 803 hlasů (H. - 821 hlasů, B. 1 074 hlasů a Š. - 908 hlasů), což by dle shora uvedeného výpočtu mělo opět za následek zisk 3 mandátů při současném zvýšení počtu mandátů Unie pro sport a zdraví ze 2 na 3.

V případě volebních okrsků č. 1, 2, 5, 6 a 9 činí procentuální rozdíl mezi odevzdanými obálkami a platnými hlasy více než 11 %. Tomuto údaji odpovídá hodnota neplatných hlasů. Z článku s názvem „Omyl nebo úmysl? Analýza neplatných hlasů v Olomouckém kraji“ zpracovaném A. K., J. L. a D. R. mimo jiné vyplývá, že v případě samostatných voleb, kdy nejde např. o souběh např. senátních a krajských voleb, lze podíl neplatných hlasů interpretovat spíše v kontextu protestního hlasování. Navrhovatel se důvodně domnívá, že v uvedených volebních okrscích jsou zastoupeni zaměstnanci Ostrovské teplárenské, a.s., a jejich rodinní příslušníci, kteří byli ovlivněni shora uvedeným dopisem Ing. T. H. Tuto domněnku však neměl možnost před podáním tohoto návrhu ověřit.

Na základě shora uvedeného je zřejmé, že i rozsah porušení zákona dosáhl takové intenzity, že lze dovodit příčinnou souvislost mezi porušením volebního zákona a výsledkem voleb.

V části IV. návrhu [*Účelové přihlášení kandidáta Ing. H. k trvalému pobytu*] se poukazuje na to, že Ing. T. H. je ve městě Ostrov pouze formálně přihlášen k trvalému pobytu, a to u svého spolustraníka Ing. J. B. Ve skutečnosti se fakticky zdržuje v nemovitosti v obci Kolová, která náleží do společného jmění manželů, a u Ing. J. B. ani fakticky nepřebývá. Navrhovatel navrhuje, aby si soud opatřil údaje o telekomunikačním provozu účastnického čísla Ing. T. H., které v návrhu specifikoval, a to pouze v rozsahu údajů, k jakému vysílači signálu byl telefon s uvedeným číslem přihlášen za posledních 6 měsíců analogicky podle § 88a odst. 1 trestního řádu. Mobilní telefon se zpravidla přihlásí k nejbližšímu vysílači s nejsilnějším vysílacím signálem a lze tak zjistit, v jaké lokalitě se Ing. T. H. zpravidla pohybuje mimo svou pracovní dobu. Jako důkaz se navrhuje výslech Bc. P. Č., informace o nemovitosti v SJM Ing. T. H., a vyhodnocení údajů o telekomunikačním provozu účastnického čísla Ing. T. H.

III. Vyjádření Ing. T. H. a Občanské demokratické strany

Kandidát Ing. T. H. a volební strana Občanská demokratická strana se k návrhu na neplatnost volby kandidáta a neplatnost voleb vyjádřili společně (dále jen „*společné vyjádření*“).

V části *I.* společného vyjádření Ing. T. H. a Občanská demokratická strana popřeli, že by předmětným dopisem, byť jen abstraktně uvažováno, mohlo dojít k uplácení určité skupiny voličů (zaměstnanců společnosti Ostrovská teplárenská, a.s., a jejich rodinných příslušníků). Dopis byl výhradně určen zaměstnancům teplárny a Ing. T. H. jej psal nikoliv z pozice předsedy představenstva společnosti, která je 100 % ovládána městem Ostrovem, ale z pozice jednoho z kandidátů Občanské demokratické strany pro komunální volby. V dopise nejsou ze strany Ing. T. H. slibovány žádné výhody v souvislosti s výsledky voleb. Nikde se v dopise nedočteme, že „pokud dáte ve volbách hlas Občanské demokratické straně, získáte tyto výhody ...“ apod. V dopise se pouze konstatuje, že v minulosti nebyla Ostrovská teplárenská, a.s., ze strany navrhovatele (bývalý předseda správní rady společnosti) a ze strany dalšího kandidáta Mgr. L. B. (lídra kandidátky Unie pro sport a zdraví, který byl v minulosti členem správní rady společnosti) řízena správně, potýkala se s řadou problémů (včetně odchodu řady klíčových zaměstnanců) a že se tyto problémy podařilo současnému vedení společnosti vyřešit. Odchodu zaměstnanců bylo zabráněno navýšením mezd a zaměstnanci mají v souladu s uzavřenou kolektivní smlouvou garantován další růst mezd včetně 13. a části 14. platu. Dopis je v tomto kontextu nutné vykládat jako apel na zaměstnance teplárny koho volit, resp. koho nevolit. Navrhovatel se ani nesnaží pravdivost skutkových tvrzení uvedených v dopise nijak zpochybnit. I kdyby byl v dopise obsažen příslib nějakého plnění ve prospěch určité skupiny voličů (zaměstnanců teplárny a jejich rodinných příslušníků) za to, že ve volbách budou hlasovat určitým striktně předepsaným způsobem (což Ing. T. H. a Občanská demokratická strana popírají), pak jaký by byl rozdíl takto vedené volební kampaně v porovnání s kampaněmi a volebními sliby typu „zvýšíme důchody“, „zrušíme regulační poplatky ve zdravotnictví“ nebo „snížíme daně“. Takovéto přísliby mají dopad na mnohem širší skupinu voličů než na úzkou skupinu zaměstnanců „městské společnosti“.

V části *II.* společného vyjádření se uvádí, že společnost Ostrovská teplárenská, a.s., měla v době konání voleb celkem 43 zaměstnanců s volebním právem v Ostrově. Od tohoto celkového počtu je nutné odečíst jednu osobu (Ing. T. H., který dopis sám psal a nebyl jeho adresátem), 1 zaměstnance dlouhodobě nemocného, který se voleb nemohl zúčastnit, a dalších 5 zaměstnanců, kteří kandidovali za jiný subjekt než za Občanskou demokratickou stranu. Dopis tak mohl teoreticky přímo ovlivnit 36 voličů (zaměstnanců teplárny). Z tohoto údaje lze tedy dovodit nesprávnost teoretických a abstraktních výpočtů, které navrhovatel prováděl ve svém návrhu. Dopis na sociální síť facebook umístil zaměstnanec teplárny pan J. S. na žádost pana M. B., předsedy místní odborové organizace působící u společnosti Ostrovská teplárenská, a.s. (který kandidoval za jiný subjekt, ne za Občanskou demokratickou stranu). Došlo-li ze strany dalších dvou kandidátů Občanské demokratické strany ke sdílení tohoto dopisu na jejich facebookových stránkách, nemohly být dopady tohoto dopisu na voliče větší, neboť dopis byl pořád adresován pouze jedné úzké skupině 36 voličů (zaměstnanců teplárny). Ing. T. H. se účastnil komunálních voleb již v roce 2014, kdy obdržel 867 hlasů, v roce 2018 pak obdržel jen 821 hlasů. Z toho lze dovodit, že dopis neměl na voliče prakticky žádný vliv, pokud ano, pak pro Ing. T. H. spíše negativní. I kdyby správní soud nějakým způsobem dokázal dovodit neplatnost 756 hlasů (36 x 21), pak na výsledek voleb a počty rozdělených

mandátů by tato skutečnost žádný vliv neměla. Jako důkazy byly navrženy potvrzení společnosti Ostrovská teplárenská, a.s., o počtu zaměstnanců a porovnání výsledků komunálních voleb v Ostrově v roce 2014 a 2018 a eventuálně výslech Ing. T. H. a zaměstnanců teplárny J. S. a M. B.

V části *III.* společného vyjádření Ing. T. H. odmítl argumentaci navrhovatele, že má v Ostrově trvalý pobyt hlášen pouze formálně. Trvalý pobyt v Ostrově má dlouhodobě hlášen již od srpna 2014. V Ostrově dlouhodobě pracuje a aktivně se zapojuje do dění tím, že dlouhodobě a aktivně zastává ve městě veřejné funkce v orgánech města. V Ostrově rovněž žije jedna z jeho dcer se svou rodinou. V nemovitostech v Kolové má Ing. T. H. hlášenou svou provozovnu v rámci své podnikatelské činnosti. Jako důkazy byly navrženy úplný výpis z obchodního rejstříku společnosti Ostrovská teplárenská, a.s., potvrzení tajemnice Městského úřadu v Ostrově, výpis z živnostenského rejstříku Ing. T. H. a eventuálně jeho výslech a dotaz soudu na Centrální evidenci obyvatel ohledně trvalého bydliště jeho dcery (a eventuálně její výslech).

V části *IV.* společného vyjádření se uvádí, že navrhovatel dovozuje údajnou neplatnost voleb pouze na základě svých abstraktních úvah o tom, jak daný dopis Ing. T. H., jehož obsah nelze v žádném případě považovat za nezákonný, adresovaný navíc velice úzké skupině voličů, mohl na úkor jiného politického subjektu – Unie pro sport a zdraví, který výsledky voleb ani nijak nezpochybňuje, podstatným způsobem ovlivnit výsledky voleb [k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 787/06]. Dále se tu poukazuje na to, že Ing. T. H. má v Ostrově nejenom trvalý pobyt (více než 4 roky), ale vazby rodinné a v rámci samosprávy je členem orgánů města. Navíc v Ostrově i dlouhodobě (20 let) pro společnost Ostrovská teplárenská, a.s., pracuje [k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 38/11]. Dále se zde uvádí, že Ing. T. H. do Zastupitelstva města Ostrova zvolen nebyl, a proto musí být návrh na prohlášení jeho volby neplatnou odmítnut [k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č.j. Vol 125/2013-51].

S odvoláním na shora uvedené skutečnosti Ing. T. H. a Občanská demokratická strana společně navrhli, aby soud návrh na neplatnost voleb zamítl a návrh na neplatnost volby kandidáta odmítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Soud neshledal výše uvedený návrh na neplatnost volby kandidáta Ing. T. H. a na neplatnost voleb důvodným.

Soudnictví ve věcech volebních je upraveno v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

Zvláštním zákonem se tu rozumí zákon o volbách do zastupitelstev obcí.

Podle § 60 odst. 1 věty první zákona o volbách do zastupitelstev obcí se podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, (dále jen „navrhovatel“). Podle § 60 odst. 3 tohoto zákona návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb. Podle § 60 odst. 4 uvedeného zákona návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.

Návrh, o kterém se zde rozhoduje, je označen jako návrh na neplatnost volby kandidáta a voleb do Zastupitelstva města Ostrov, okres Karlovy Vary, konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018. Podle § 90 odst. 2 věty druhé s. ř. s. v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba byla napadena. Ve smyslu § 90 odst. 2 věty první s. ř. s. v řízení o návrhu na neplatnost voleb jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. Pořadí dalších účastníků řízení je proto v záhlaví tohoto usnesení uvedeno v souladu s tím, čeho se navrhovatel domáhá a jak je vyjmenovává zákon.

V daném případě je spor i o to, zda je návrh přípustný v části týkající se neplatnosti volby kandidáta Ing. T. H.

K tomu soud uvádí, že na kandidátní listině Občanské demokratické strany pro volby do Zastupitelstva města Ostrov konané ve dnech 5. a 6. 10. 2018 bylo uvedeno 21 kandidátů. Kandidátní listina této volební strany získala 4 mandáty – 4 kandidáti z uvedené kandidátní listiny tedy byli zvoleni do zastupitelstva města. Kandidáti, kteří neobdrželi mandát, se stali náhradníky (§ 45 odst. 5 věta první zákona o volbách do zastupitelstev obcí). Kandidát Ing. T. H. se, jak už bylo řečeno, stal náhradníkem s pořadím náhradníka 8.

Ve společném vyjádření se odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č.j. Vol 125/2013-51. V něm Nejvyšší správní soud rozhodoval o návrhu na neplatnost volby kandidátů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. V těchto volbách se kandidáti za Českou stranu sociálně demokratickou v Jihomoravském kraji umístili tak, že mandát získali mimo jiné JUDr. M. H. a JUDr. J. T., kdežto JUDr. M. B. se stal náhradníkem s pořadím náhradníka 3. Nejvyšší správní soud došel k tomu, že kandidát JUDr. M. B. byl pouze kandidátem v Jihomoravském kraji, poslancem však ve volbách zvolen nebyl, a proto byl návrh v této části odmítnut.

Senát 30 zdejšího soudu se s tímto názorem Nejvyššího správního soudu neztotožňuje. Podle § 56 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí uprázdní-li se mandát

v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany v pořadí podle § 45 odst. 5, a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu. Obdobně podle § 54 odst. 1 věty první zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o volbách do Parlamentu ČR*“), uprázdní-li se mandát, nastupuje náhradník z kandidátní listiny téže politické strany, politického hnutí nebo koalice uvedený na kandidátní listině pro volbu ve volebním kraji, v němž byl kandidován poslanec, jehož mandát se uprázdnil, a to v pořadí podle výsledků voleb. Za těchto podmínek se náhradník *ex lege* stává členem zastupitelstva obce (poslancem Poslanecké sněmovny). Podle § 60 odst. 1 věty druhé zákona o volbách do zastupitelstev obcí návrh na neplatnost volby kandidáta je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Obdobně podle § 87 odst. 1 věty druhé zákona o volbách do Parlamentu ČR návrh na neplatnost volby kandidáta je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí. Lhůta pro podání návrhu na neplatnost volby kandidáta se tedy odvíjí od vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí. Podle § 93 odst. 3 s. ř. s. zmeškání lhůty k podání návrhu nelze prominout. V případě, že by k uprázdnění mandátu a nástupu náhradníka došlo po uplynutí uvedené lhůty (a tak tomu bývá), soudní ochrana by v rámci návrhu na neplatnost volby kandidáta byla při akceptaci názoru Nejvyššího správního soudu vyloučena. To by ovšem bylo sotva možno obhájit (srov. čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). I když senát 30 zdejšího soudu samozřejmě nepokládá nástup 8. náhradníka do pozice člena Zastupitelstva města Ostrov za příliš pravděpodobný, absolutně jej vyloučit nelze, a proto z principiálních důvodů výše uvedených není na místě eliminovat návrh na neplatnost volby tohoto kandidáta jako nepřijatelný a je nutno jej posoudit věcně.

Současná úprava soudního přezkumu voleb do zastupitelstev obcí je výsledkem změny, která byla v zákoně č. 491/2001 Sb. s účinností od 1. 1. 2017 provedena zákonem č. 322/2016 Sb. Ohledně této změny došel Nejvyšší správní soud k tomuto závěru: „*Zákon č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony, zpřísnil podmínky pro vyhovění volební stížnosti. Zásah volebního soudu již není podmíněn pouhou potencialitou vlivu zjištěné protizákonnosti na výsledek volby, nýbrž je nutné, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo, a to hrubým způsobem.*“ (usnesení ze dne 15. 2. 2018, č.j. Vol 16/2018-33). I když se názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v uvedeném a dalších usneseních přímo týká voleb prezidenta republiky, lze jej bezesporu aplikovat i na soudní přezkum voleb do zastupitelstev obcí.

Z uvedeného usnesení Nejvyššího správního soudu je na místě ocitovat nebo parafrázovat zejména tato východiska pro soudní přezkum voleb:

Zatímco znění zákona o volbách do zastupitelstev obcí účinné do 31. 12. 2016 umožňovalo navrhovateli podat návrh (a soudu návrhu vyhovět) tehdy, měl-li za to, že byla porušena ustanovení zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování, výsledky voleb nebo výsledek volby kandidáta, od následujícího dne je již třeba, aby navrhovatel měl za to, že byla porušena ustanovení zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování, výsledky voleb nebo výsledek volby kandidáta. Již na první pohled je zřejmé, že mezi původním a novým zněním zákona, tedy mezi formulací „mohl ovlivnit“ a „hrubě ovlivnil“, je významový rozdíl, který je třeba nejprve analyzovat.

Za předchozí právní úpravy Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 2. 7. 2004, č.j. Vol 6/2004-12, publ. pod č. 354/2004 Sb. NSS, dovodil, že základními předpoklady pro vyhovění volební stížnosti je (1) protizákonnost, tj. porušení některých ustanovení zákona upravujícího volební proces, (2) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno, a (3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. „*Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by tento kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění.*“ Volební výsledky jsou „zatemněny“ tehdy, je-li možno se důvodně domnívat, že by volby dopadly odlišně, pokud by nedošlo ke zjištěné nezákonnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2016, č.j. Vol 4/2016-191, publ. pod č. 3522/2017 Sb. NSS).

Ačkoli s tím volební zákony do konce roku 2016 nepočítaly, případný zásah volebního soudu mohlo dle soudní judikatury vyvolat pouze porušení zákona způsobilé ovlivnit výsledky voleb v určité intenzitě. V tomto směru tedy bude možné nadále vycházet z dosavadní judikatury, neboť pojem „hrubé ovlivnění“ výsledků voleb lze co do intenzity považovat za zákonodárcem zvolený ekvivalent jejich „zatemnění“. Na druhou stranu však nelze ignorovat, že zákonodárce opustil předpoklad pouhé potenciality vlivu porušení zákona na výsledek voleb a zákonem č. 322/2016 Sb. zavedl požadavek, aby porušení zákona výsledek voleb skutečně ovlivnilo. Jinými slovy, nyní již bude pro vyhovění volební stížnosti nutné, aby bylo v řízení podle § 90 s. ř. s. prokázáno, že došlo k porušení některého zákonného ustanovení upravujícího průběh volebního procesu a že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb, a to hrubým způsobem.

Je třeba doplnit, že v usnesení ze dne 6. 3. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 16/18, jímž byla ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č.j. Vol 16/2018-33, odmítnuta jako zjevně neopodstatněná, Ústavní soud uvedl: „*Výrazem principu, že lid, jenž je zdrojem veškeré státní moci, se na jejím výkonu podílí i tím, že cestou svobodných a demokratických voleb ustanovuje její orgány, je vyvratitelná domněnka vztahující se k celé procesní úpravě volebního soudnictví, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je přitom povinností toho, kdo volební pochybení namítá.*“.

S těmito východisky přistoupil krajský soud k posouzení návrhu.

Námitka podplácení voličů [II. a III. část návrhu]

Navrhovatel označuje uvedené jednání Ing. T. H. za „klasický případ obchodně tržního pojetí voleb ve formě podplácení“. K tomu, proč by předmětné jednání mělo představovat podplácení, resp. klasický případ obchodně tržního pojetí voleb, však navrhovatel nepředkládá žádný argument.

V dopisu, nazvaném „Informace k nadcházejícím volbám“, se uvádí:
„Vážení spolupracovníci,
zřejmě mi tento dopis bude vyčítán, zřejmě za něj budu napadán, ale svědomí a zodpovědnost vůči Vám i firmě, kde jsem nechal velký kus svého života, mě nutí, abych udělal to, co

považuji za správné. Obracím se na Vás ne jako předseda představenstva OT, a.s., ale jako kandidát ODS do městského zastupitelstva. A předesílám, že jej píšu ve svém volném čase a vytištění si zajišťuji na své domácí tiskárně.

Ve dnech 5. a 6. října se uskuteční volby do městského zastupitelstva. Tyto volby budou mít zásadní vliv na budoucnost teplárny a tím i na Vás všechny, včetně Vašich rodin. Vzpomeňte si na to, co se dělo s teplárnou, ale i se zaměstnanci po mém odchodu na konci roku 2012 a zejména od roku 2014, kdy po minulých volbách teplárnu naplno ovládli Bc. Č. s Mgr. B. Již v roce 2013, jako „odměna“ za stávkovou pohotovost, která pomohla zachránit teplárnu před likvidačním projektem, došlo ke snížení ročních mezd prakticky všech zaměstnanců. Aby se mohly realizovat některé předražené projekty, muselo se dál šetřit na zaměstnancích, což vyústilo v odchod celé řady zkušených pracovníků a mnozí z Vás o tom z důvodu nízkých mezd uvažovali, případně již při mém návratu na teplárnu měli podané výpovědi. Dále bylo rozpuštěno cca 30 mil. Kč rezerv, které vytvořili v minulých letech, aniž by to zaměstnanci pocítili na svých peněženkách. Vzpomeňte si na své nízké mzdy v 1. pol. roku 2017 a porovnejte je se současnými. Jsem si vědom „ceny“ kvalitních pracovníků, a proto připravujeme další zvýšení mezd nejpozději od 1. 1. 2019, možná i dříve. Přestože v současné době vlivem teplé zimy neplníme dodávky tepla, máme připraveny dostatečné prostředky na výplatu 14. platu ve výši významně převyšující částku vyplacenou za minulého vedení.

Pokud si chcete zachovat svá pracovní místa a odpovídající mzdu, je důležité nepřipustit návrat nekompetentnosti a chaosu na radnici a tím i na teplárnu, což můžete podpořit svým hlasováním v nastávajících volbách. **Je důležité, komu dáte svůj hlas, ale ještě důležitější je, komu ho nedáte.** Obecní volby jsou specifické tím, že můžete rozdělit své hlasy mezi více volebních stran. **Je třeba si proto uvědomit, že pokud dáte hlas komukoliv na kandidátkách HNHRM, KSČM a Unie pro zdraví a sport, dáváte tím svůj hlas především jejich lídrům, kteří ukázali, co s teplárnou dovedou.** Každým hlasem pro tyto kandidátky podpoříte návrat Bc. Č. a spol. na teplárnu se všemi důsledky pro Vás i teplárnu.

Vím, že na mnohých kandidátkách je spousta slušných lidí, dokonce i zaměstnanců teplárny, přesto bych Vás chtěl požádat o Váš hlas pro celou naši kandidátku č. 7.

Pokud se mnou souhlasíte v tom, koho nevolit, zkuste prosím ovlivnit své bližní i kamarády a informovat je, co se dělo na teplárně a že vše, co bylo uvedeno ve Zpravodaji Ostrovské teplárenské, a.s., je pravdivé.

Máme posledních několik dnů, kdy můžeme ovlivňovat své okolí, aby volby dopadly dobře pro teplárnu a tím i pro Vás. **Zvažte proto velice dobře, komu dáte své hlasy, a ještě více zvažujte, komu je nedáte.**

Ing. T. H.

kandidát ODS do městského zastupitelstva“.

K tomu soud uvádí, že soudní praxe se ustálila na tom, že kupování hlasů voličů („vedení volební kampaně obchodně tržním způsobem“) je nezákonné a dokonce protiústavní. Méně zřejmá ovšem jsou vodítka k posouzení toho, kdy se již jedná o protiústavní uplácení voličů a kdy naopak ještě jde o přijatelný způsob vedení volební kampaně.

Odlišením přípustných a nepřípustných forem kupování voličské přízně se zabýval Vojtěch Šimíček ve statí Obchodně tržní způsob vedení volební kampaně, nebo kupování hlasů voličů? (In: Volby – svátek demokracie, nebo pletich? Brno, Masarykova univerzita 2012, str. 66 - 80):

„... největším problémem je nalezení takových znaků, které by co nejpřesněji dokázaly vymezit hranice mezi právně dovoleným a nedovoleným ovlivňováním voličů.

V dalším se proto pokusím o formulaci právě takových „hraničních ukazatelů“, které označuji jako reciprocitu, ideologickou neutralitu, exkluzivitu a doprovodné porušení principů volebního práva.

3.1. Přímá hmotná zainteresovanost voliče na odevzdání hlasu pro konkrétní stranu či kandidáta (vztah reciprocity)

Prvkem přímé zainteresovanosti mám na mysli skutečnost, že voličův benefit nastává nikoliv až za splnění dalších podmínek (tzn. podmíněně), nýbrž bezprostředně. Ve skutečnosti se proto nejedná o motivaci voliče v politické rovině, nýbrž o bezprostřední odměnu za splnění slibu. Každý racionálně uvažující volič se samozřejmě rozhoduje především podle toho, co je výhodné pro něj a pro jeho nejbližší okolí. Zásadně jiná je však situace, kdy odevzdá hlas pro určitou stranu a následně doufá, že tato strana získá takový počet mandátů, aby mohla naplnit všechny body svého volebního programu, a že nebude svázána podmínkami koaliční smlouvy, případně neocitne se v opozici. Zde se může samozřejmě rovněž jednat o problém, nicméně zcela odlišného rázu. ...

Zjednodušeně řečeno, hlavním motivem odevzdání hlasu v konkrétním případě může být např. příslib paušální výplaty přídatků na děti všem rodičům bez ohledu na jejich sociální poměry. Zmíněný prvek přímosti ve smyslu nepodmíněnosti zde však dán není. Pokud totiž „moje“ strana nezvítězí, mám smůlu, jakkoliv jsem pro ni hlasoval a splnil jsem tak svoji část „dohody“. Jestliže však dostanu třeba 300 Kč za to, že nějakým způsobem vyplním a následně odevzdám hlasovací lístek, jedná se o přímou odměnu za zcela konkrétní úkon.

3.2. Úplná absence politické či ideologické motivace voliče (ideologická neutralita)

Je zřejmé, že řada anebo dokonce možná i většina voličů volí některou politickou stranu i ze „zlišných“ důvodů. Každý racionálně uvažující volič má totiž zájem na tom, aby se on sám, resp. jeho nejbližší měli co nejlépe. Tyto důvody jsou nicméně zároveň ideologické či přinejmenším politické v širším slova smyslu. Volič se totiž rozhoduje podle určitého politického zaměření stran, podle věrohodnosti kandidátů, podle jejich chování v minulosti apod. Pokud však dostane peníze za prosté odevzdání hlasu, je mu v zásadě jedno, zda volí levici, či pravici, standardní stranu, nebo extrémisty. Ostatně, nikoliv náhodou cílí praktiky nákupcích hlasů na právě takové skupiny občanů, kteří zpravidla k volbám vůbec nechodí.

3.3. Výlučnost profitu voliče z odevzdání hlasu (exkluzivita)

U nakupování hlasů se dále velmi výrazně projevuje výlučnost zájmu voliče na konkrétním protiplnění. Jinak řečeno, pokud volím stranu, která prosadí pastelkovné nebo zvýší porodné, budu z toho profitovat. Nicméně profitovat z toho budou i všichni ostatní, byť tito volili jiné subjekty, pokud se jich samozřejmě tato změna dotkne. Pokud však je nabízena konkrétní finanční částka za jeden hlas, je zřejmé, že ji obdrží právě a pouze ten volič, jehož hlas bude koupen.

3.4. Porušení základních principů volebního práva jako doprovodný jev

Jak už jsem zmínil výše, kupování hlasů představuje současné porušení dalších volebních principů. Pokud totiž fakticky disponuji několika hlasy, je zcela zřejmé, že není respektována přímost, rovnost a ani tajnost voleb. Je pak již věcí konkrétního případu, jak intenzivně se tato protiprávnost projevuje. Z judikatury krajských soudů totiž plyne značná paleta praktik: vynášení přenosné volební schránky na ulici a hlasování tam za přímé kontroly volebních emisarů, předvyplňování hlasovacích lístků stejným perem a rukopisem, fyzická kontrola hlasujících ve volební místnosti apod. Tato kontrolovatelnost je výrazně ulehčována i tím, že

každá volební strana má právo delegovat jednoho člena okrskové volební komise. Není pak nic jednoduššího než tohoto člena instruovat, aby přesně věděl, hlas kterých voličů je „koupen“, a následně pouze pohlídat, aby si tito voliči přímo v místnosti nemohli vzít novou sadu hlasovacích lístků.“.

Uvedený dopis Ing. T. H. lze vnímat různě. I jeho autor počítal s tím, že mu zřejmě bude vyčítán a zřejmě za něj bude napadán. Protichůdně vyznívají také komentáře na facebookovém profilu Ing. J. B.

Soud připomíná, že „*Smyslem volební kampaně je snaha aktérů politického boje o získání co největší přízně voličů pro své kandidáty a volební programy. Jejimi základními funkcemi jsou proto informovanost, identifikace a mobilizace. Podstata volební kampaně spočívá v tzv. politické komunikaci, a to jak mezi kandidujícími subjekty navzájem, tak především mezi kandidáty (zejména politickými stranami) a voliči (potenciálními i skutečnými; ...). V podmínkách demokratického státního režimu a svobodných voleb bývá obvyklé, že kandidáti a jejich stoupenci využívají vedení pozitivní i negativní kampaně.*“ (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2013, č.j. Vol 44/2013-72, publ. pod č. 2833/2013 Sb. NSS). V dopise Ing. T. H. byly použity prvky pozitivní i negativní kampaně: „Vím, že na mnohých kandidátkách je spousta slušných lidí, dokonce i zaměstnanců teplárny, přesto bych Vás chtěl požádat o Váš hlas pro celou naši kandidátku č. 7.“ versus „... pokud dáte hlas komukoliv na kandidátkách HNHRM, KSČM a Unie pro zdraví a sport, dáváte tím svůj hlas především jejich lídrům, kteří ukázali, co s teplárnou dovedou.“. V České republice se volební kampaní rozumí jakákoliv propagace kandidující politické strany, politického hnutí nebo koalice, jejich kandidáta anebo nezávislého kandidáta nebo volební agitace v jejich prospěch (srov. § 16 odst. 1 věta první zákona o volbách do Parlamentu ČR). Za volební kampaň se ovšem považuje i sdělení v neprospěch jiné kandidující politické strany, politického hnutí, koalice, jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta (srov. § 16 odst. 1 věta druhá zákona o volbách do Parlamentu ČR).

Volební kampaň musí probíhat čestně a poctivě, zejména nesmí být o kandidátech a politických stranách nebo koalicích, na jejichž kandidátních listinách jsou uvedeni, zveřejňovány nepravdivé údaje (srov. § 16 odst. 5 zákona o volbách do Parlamentu ČR). V daném případě ovšem, jak na to upozorňuje společné vyjádření, navrhovatel nenamítá, že by Ing. T. H. o protistraně šířil nepravdivé údaje. Soud tak má za to, že kampaň vedená Ing. T. H. nevybočila ze zákonných mantinelů. S čím se vůbec nelze ztotožnit, je prohlašování této volební kampaně za podplácení voličů. Není možno zcela přitakat společnému vyjádření, protože oproti slibům typu „snížíme daně“ určeným prakticky všem voličům může slib „výplaty 14. platu ve výši významně převyšující částku vyplacenou za minulého vedení společnosti“ určený zaměstnancům teplárny být právě jimi vnímán intenzivněji. Pro soud je tu ovšem rozhodné to, že u popsané aktivity Ing. T. H. není přítomen ani jeden ze znaků zformulovaných Vojtěchem Šimíčkem. Voličům nebyla slíbena bezprostřední odměna za odevzdání hlasu pro konkrétní stranu či kandidáta (absence reciprocity). Voliči nebyli manipulováni do pozice, aby jim bylo v zásadě jedno, koho budou volit (ideologická neutralita). V případě vítězství „správné“ strany neměli profitovat jen její voliči, nýbrž všichni zaměstnanci teplárny (absence exkluzivity). Současně nedošlo k porušení dalších volebních principů. Předmětný dopis Ing. T. H. tak zůstal v rovině přípustného ovlivňování voličské

přízně a svoboda rozhodování každého jednotlivého voliče tudíž byla zachována. *Summa summarum*, v přezkoumávané věci se nepotvrdilo tvrzení navrhovatele o porušení zákona.

Jelikož to, co je uplatňováno jako návrhový bod, podle názoru soudu nepředstavuje porušení zákona (nebo dokonce ústavního zákona) v podobě nedovoleného ovlivňování voličů, považuje soud za dostačující vypořádat se s namítaným vztahem mezi tímto jednáním a výsledky voleb a intenzitou uvedeného jednání ze zorného úhlu zpochybňování volebních výsledků toliko rámcově.

Společnost Ostrovská teplárenská, a.s., písemně potvrdila, že ke dni 5. 10. 2018 zaměstnávala 40 zaměstnanců a 3 členy představenstva, tj. celkem 43 osob, s trvalým bydlištěm ve volebním obvodu Ostrov.

K tomu soud konstatuje, že voliči mohou mít k volbě konkrétní volební strany nebo konkrétních kandidátů rozličné důvody. Někdo je dlouholetým příznivcem určité volební strany nebo určitých kandidátů, kdežto jiný se rozhoduje třeba až těsně před volbami na základě jednoho či více důvodů (hlavních i vedlejších). To jistě platí i pro zaměstnance Ostrovské teplárenské, a.s., a jejich rodinné příslušníky. Nic nenaznačuje ani tomu, že by se tyto lidé k volbám dostavili v zásadě jiném počtu, než jaká byla volební účast v Ostrově (38,66 % oprávněných voličů). Členové zastupitelstev jsou podle čl. 102 odst. 1 Ústavy České republiky voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Soud není oprávněn zjišťovat, koho konkrétní volič volil a proč. Koho skutečně volil a z jakých důvodů, ví jen volič sám (a ten, komu to – mluvil-li pravdu – řekl). Soud ovšem může konstatovat dvě zjevné skutečnosti. Za prvé: Počet zaměstnanců teplárny s trvalým bydlištěm ve volebním obvodu Ostrov je nižší, než s jakým kalkuluje navrhovatel, a není prokázáno, že by se všichni zaměstnanci a jejich uvažovaní rodinní příslušníci k volbám dostavili, a že všichni ti, kteří k volbám přišli, volili kandidáty z kandidátní listiny Občanské demokratické strany. Představa, že díky zaměstnancům teplárny a jejich rodinným příslušníkům v důsledku jejich ovlivnění předmětným dopisem vzrostl počet hlasů pro Občanskou demokratickou stranu o 2 730, tak nevychází ze žádného reálného podkladu. A za druhé: Hlasy zaměstnanců teplárny a jejich rodinných příslušníků, kteří se k volbám dostavili, by mohly tvořit jen malou část celkového počtu hlasů odevzdaných Ing. T. H. (821 hlasů), Ing. J. B. (1 074 hlasů) a Mgr. P. Š., LL.M. (908 hlasů). Představa, že v důsledku ovlivnění zaměstnanců teplárny a jejich rodinných příslušníků předmětným dopisem by mělo být všech 2 803 hlasů odevzdaných pro tyto kandidáty považováno za neplatné, se tak opět mýlí s jakýmkoliv reálným podkladem.

K argumentaci neplatnými hlasy soud uvádí, že je obecně známo, že počet platných hlasů bývá o něco nižší než součin počtu volených členů zastupitelstva a počtu odevzdaných obálek. Na této skutečnosti se podílí nejen to, že hlas některých voličů je neplatný z důvodů taxativně stanovených v § 41 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, ale i to, že někteří voliči – a to z různých důvodů – označí méně kandidátů, než má být voleno členů zastupitelstva obce. V celém městě Ostrově představují platné hlasy 89,41 % maximálně možného počtu hlasů při dané volební účasti. V některých volebních okrscích města Ostrova to bylo o něco více, v jiných o něco méně. U některých srovnatelných měst představují platné hlasy tuto výši maximálně možného počtu hlasů při dané volební účasti: Nejdek 89,01 %,

Sokolov 83,13 %, Chodov 84,18 %, Kraslice 87,96 %, Klášterec nad Ohří 86,54 %, Kadaň 82,51 % a Žatec 90,59 %. Lze tak říci, že v Ostrově „propadlo“ poměrně málo hlasů. K chování voličů pak zbývá ještě podotknout, že žádný volič, ať už by byl ovlivněn jakkoliv, nemohl Ing. T. H. hlas současně odevzdat (jak navrhovatel tvrdí napřed) i protestně neodevzdat (jak navrhovatel naznačuje potom).

Ohledně skutkového stavu věci vzal soud za svá shodná tvrzení účastníků řízení o autorství a obsahu předmětného dopisu a jeho dalším uveřejnění na facebookových stránkách Ing. J. B. a Mgr. P. Š., LL.M. Bližší údaje o umístění dopisu na sociální síti facebook nepokládá soud za pro posouzení věci podstatné, a proto nepřistoupil k výslechu Ing. T. H. a zaměstnanců teplárny J. S. a M. B. Jelikož informaci o počtu zaměstnanců Ostrovské teplárenské, a.s., s trvalým bydlištěm ve volebním obvodu Ostrov, kterou písemně vyhotovila tato společnost, měl soud za dostačující, neopatroval si již od uvedené společnosti jmenný seznam všech zaměstnanců s adresou trvalého bydliště, ani od příslušné okresní správy sociálního zabezpečení zprávu o osobách zaměstnaných u Ostrovské teplárenské, a.s., s bydlištěm v Ostrově.

Soud tudíž s námitkou, že uvedené jednání Ing. T. H. představuje klasický případ obchodně tržního pojetí voleb ve formě podplácení, nesouhlasí.

Námitka účelového přihlášení se k trvalému pobytu [IV. část návrhu]

Podle § 5 odst. 1 části věty před středníkem zákona o volbách do zastupitelstev obcí členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b). Ve smyslu § 4 odst. 1 téhož zákona právo volit do zastupitelstva obce má občan obce⁴⁾ za předpokladu, že jde o státního občana České republiky, který – mimo jiné – je v den voleb v této obci přihlášen k trvalému pobytu.⁵⁾ Poznámka pod čarou ⁴⁾ přitom odkazuje na § 16 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), poznámka pod čarou ⁵⁾ na zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel).

Podle § 16 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů [dále jen „zákon o obcích“], občanem obce je fyzická osoba, která a) je státním občanem České republiky a b) je v obci hlášena k trvalému pobytu.⁶⁾ [Poznámka pod čarou ⁶⁾ odkazuje na zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)]. Podle § 10 odst. 1 věty první a druhé zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů [dále jen „zákon o evidenci obyvatel“], místem trvalého pobytu se rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel ve formě referenční vazby (kódu adresního místa) na referenční údaj o adrese v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci (dále jen „objekt“).

Krajský soud v Plzni se podmínkou trvalého pobytu v obci podrobně zabýval v usnesení ze dne 13. 11. 2014, č.j. 30A 130/2014-128. Na toto své usnesení, které je k dispozici na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu (www.nssoud.cz), zdejší soud plně odkazuje.

V uvedeném usnesení je rekapitulován vývoj interpretace dikce „*občan obce ... který je v den voleb v této obci přihlášen k trvalému pobytu*“ obsažené v zákoně o volbách do zastupitelstev obcí. Právní úprava, jež rozvolnila vazbu k místu pobytu nejen oproti první republice, ale i oproti úpravě bezprostředně předcházející (arg.: „*má v obci trvalý pobyt*“) a která – podle důvodové zprávy – zřejmě chtěla preferovat formální hledisko (arg.: „*Rozhodující je místo, kde byl občan hlášen k trvalému pobytu, nikoliv stav, kde se zdržoval.*“), byla nakonec vyložena materiálně. K tomuto závěru dospěl především Ústavní soud v nálezech ze dne 13. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 59/10, a ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 6/11. Rozhodné zde tedy je faktické pouto občana k obci, aby se na samosprávě obce podíleli pouze ti, kdo do tohoto společenství skutečně patří, a ne ti, kdo se skutečným životem obce nemají objektivně **nic** společného; pečlivě je třeba zkoumat skutečnost, zda přihlášení se k trvalému pobytu nebylo **zcela** účelovým jednáním, jehož jediným cílem byl právě vznik volebního práva, tedy jednáním obcházejícím zákon o evidenci obyvatel i zákon o volbách do zastupitelstev obcí.

V daném případě bylo zjištěno, že Ing. T. H. je k trvalému pobytu ve městě Ostrov hlášen od 6. 10. 2014 (viz výpis z technologického centra MV ČR – Centrální evidence obyvatel). Tajemnice Městského úřadu Ostrov písemně potvrdila, že Ing. T. H. byl dne 11. 10. 2014 zvolen členem Zastupitelstva města Ostrov a funkci vykonával do 14. 7. 2017, kdy v souladu se zákonem o obcích a zákonem o volbách do zastupitelstev obcí rezignoval. V době svého mandátu se pravidelně účastnil jednání zastupitelstva města. Jmenovaný je také od 24. 11. 2014 členem rozpočtové komise rady města (usnesení RM číslo 1038/14). Členem komise je dosud a jejích jednání se pravidelně účastní. Tyto údaje jsou ověřitelné i na internetových stránkách Českého statistického úřadu (<https://volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=4102&xobec=555428&xstat=0&xvyber=0>) a na internetových stránkách města Ostrov (<http://www.ostrov.cz/>). Ing. T. H. dlouhodobě působí ve společnosti Ostrovská teplárenská, a.s., jejímž jediným akcionářem je město Ostrov: od 30. 11. 1995 do 4. 2. 2013 byl předsedou představenstva, od 24. 4. 2017 do 30. 6. 2017 byl členem, resp. předsedou správní rady a od 1. 7. 2017 dosud je opět předsedou představenstva. Tyto údaje jsou ověřitelné na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti (<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=63081&typ=UPLNY>) a rovněž na internetových stránkách Ostrovské teplárenské, a.s. (www.ostrovska-teplarenska.cz/). Ve výpisu z veřejné části Živnostenského rejstříku má Ing. T. H., u něhož je uvedena adresa sídla v Ostrově, k jednotlivým předmětům podnikání uvedenu provozovnu s adresou v Kolové. Zájem o dění v městě Ostrov Ing. T. H. projevil ostatně i výše uvedeným dopisem s názvem „Informace k nadcházejícím volbám“.

Na základě těchto údajů má soud za prokázané, že Ing. T. H. je ve městě Ostrov dlouhodobě činný v oblasti hospodářské i politické. Podle názoru soudu tak v jeho případě rozhodně nenastalo a nenastává to, že by se na obecních záležitostech tohoto města podílel

někdo, kdo se skutečným životem Ostrova nemá objektivně **nic** společného (tj. kdo do tohoto územního společenství nepatří), a že přihlášení se této osoby k trvalému pobytu v uvedeném městě by bylo **toliko** účelovým jednáním obcházejícím zákon o evidenci obyvatel i zákon o volbách do zastupitelstev obcí.

Soud pro nadbytečnost nepřistoupil k výsledku Ing. T. H. a jeho dcery (ani nezjišťoval údaje o ní z Centrální evidence obyvatel). Soud neprovedl ani výslech Bc. P. Č., protože z návrhu není zřejmé, které skutečnosti, jež měly zůstat sporné a být pro věc rozhodné, by měly být jeho výsledkem prokazovány. Třeba dodat, že pochopitelně nebyly opatřovány ani údaje o telekomunikačním provozu v návrhu specifikovaného účastnického čísla Ing. T. H., neboť i kdyby to bylo pro věc podstatné (jako že v tomto případě tomu tak nebylo), správní soud není v žádném případě oprávněn analogicky používat velmi specifických prostředků vyhrazených pouze orgánům činným v trestním řízení.

Soud tudíž nesouhlasí ani s námitkou účelového přihlášení se kandidáta Ing. T. H. k trvalému pobytu.

Lze shrnout, že soud nedošel k závěru, že z důvodů uplatněných v návrhu byla porušena ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Vzhledem k tomu je pojmově nemožné zabývat se blíže tím, zda tato ustanovení byla porušena způsobem, který (hrubě) ovlivnil výsledek volby kandidáta a/nebo výsledky voleb.

V. Celkový závěr a náklady řízení

Jelikož návrh na neplatnost volby kandidáta Ing. T. H. není důvodný, soud jej podle § 90 odst. 3 věty první ve spojení s § 78 odst. 7 s. ř. s. *per analogiam* usnesením zamítl.

Jelikož ani návrh na neplatnost voleb do Zastupitelstva města Ostrov, konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018, není důvodný, soud i jej podle § 90 odst. 3 věty první ve spojení s § 78 odst. 7 s. ř. s. *per analogiam* usnesením zamítl.

Žádný z účastníků řízení nemá podle § 93 odst. 4 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 část věty před středníkem s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu, tj. dnem 6. 11. 2018 (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

V Plzni dne 6. listopadu 2018

JUDr. PhDr. Petr KUCHYNKA, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost: K.